

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

27.09.2017 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[EconomyNews](#)

✓ България в еврозоната до няколко години

В интервю за германския ежедневник Das Rheinische Post заместник-председателят на Европейската комисия Валдис Домбровскис, отговарящ за еврото и социалния диалог, заяви, че България може да се присъедини към еврозоната до няколко години.

„Страната работи усърдно за перспективата“, призна латвийският политик.

На въпрос кога България може да стане част от валутния съюз на Общността, Домбровскис отговори: „Ако се спазва предвидената процедура и всичко върви гладко, това ще отнеме повече от три години“.

ЕС се отнася сериозно към разширяването на еврозоната. Но нито една страна няма да бъде принудена да се присъедини, увери Домбровскис, имайки предвид страни като Швеция, която се отнася скептично към въвеждането на единната европейска валута.

[B. Монитор](#)

✓ Брюксел: Различното качество на стоки в еднаква опаковка е нарушение на европейските правила

ЕК издава насоки за по-лесно хващане на допусканите досега нарушения на пазара

Продаването на стоки с различно качество с еднаква опаковка е нарушение на правото на ЕС, заяви днес Европейската комисия, съобщи БТА.

По този повод комисията издава насоки, с които националните власти да установяват по-лесно допусканите досега нарушения на пазара. ЕК отбелязва, че твърде дълго властите в отделните страни в ЕС не успяват сами да се справят с това предизвикателство.

Комисията уточнява, че при съмнения за злоупотреби следва да бъде прилагана директивата срещу нечестните търговски действия. По силата на тази наредба на ЕС търговците и производителите нямат право да си служат със заблуда. Когато бъде установено нарушение, властите могат да подават данните в общоевропейска информационна система.

ЕК отделя един милион евро за разработката на методология за оценка на съдържанието на продаваните в ЕС стоки. Още един милион евро ще бъдат осигурени за събирането на доказателства и прилагането на европейските правила. Производителите на стоки са обещали на комисията, че тази есен ще приемат правила за собственото си пазарно поведение.

Комисията отчита, че в отделните държави от ЕС досега производителите продават стоки с еднаква опаковка, но с различно качество. Дадени са примери с кафе с различно съдържание на кофеин, студен чай с различно съдържание на захар, както и рибни изделия с нееднакво съдържание на суровина.

[Investor.bg](#)

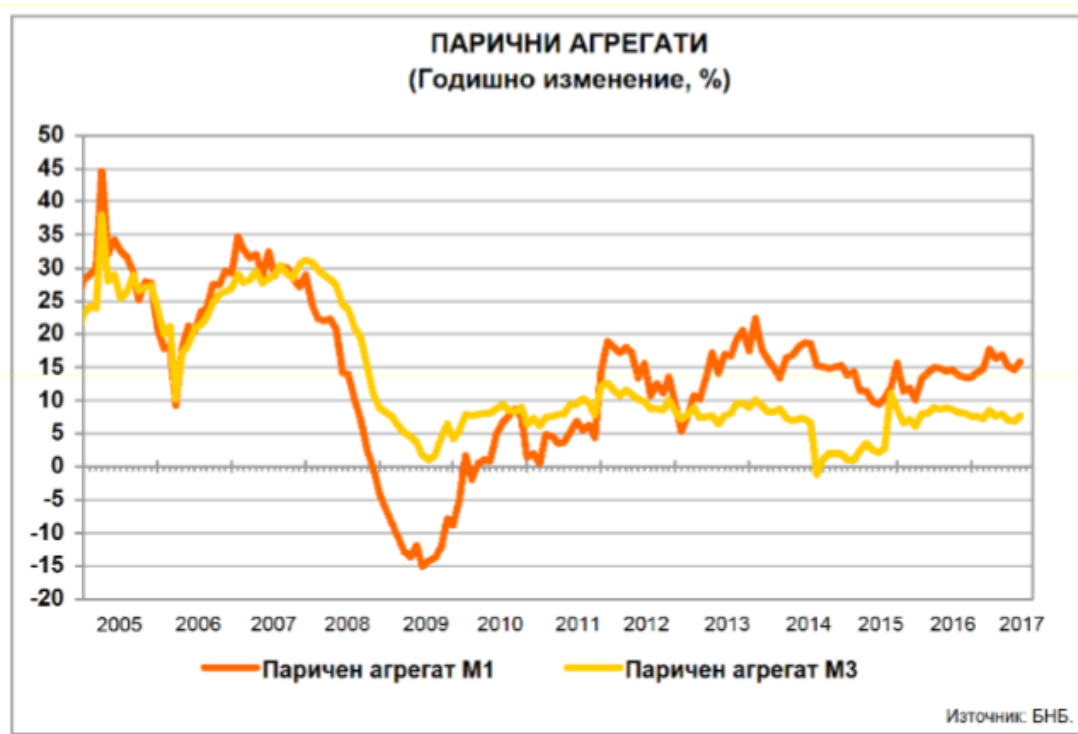
✓ Паричното предлагане се увеличи със 7,7% през август

Ръстът при жилищните и потребителските кредити е 5,4% на годишна база и 4,9% в сравнение с юли

Паричното предлагане в България расте със 7,7% на годишна база през август, показват данните от статистиката на Българска народна банка (БНБ).

В сравнение с юли широките пари (паричният агрегат М3) се увеличават с 1,534 млрд. лева и достигат 83,466 млрд. лева. На годишна база повишението през юли беше 6,9%, се вижда от банковата статистика.

Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат М1, известен като тесни пари, който включва парите извън банките и безсрочните депозити на фирми и разплащателни влогове на домакинствата, през миналия месец расте с 15,9% в сравнение с година по-рано. За сравнение, годишният ръст през юли беше 14,6%.

ДЕПОЗИТИ* И КРЕДИТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР						
ДЕПОЗИТИ* (=1+2+3)	1,5	10,6	7,0	5,4	70379	6,0
1. Нефинансови предприятия	-0,7	18,7	6,3	10,3	20919	11,1
2. Финансови предприятия	-16,5	-3,8	18,1	-17,7	3353	-13,2
3. Домакинства и НТООД	4,1	8,5	6,6	5,3	46106	5,4
КРЕДИТИ (=1+2+3)	-8,2	-1,2	1,5	4,5	52522,426	4,6
1. Нефинансови предприятия	-11,6	-1,7	0,3	2,8	31238	2,8
2. Финансови предприятия ^а	-8,4	19,4	21,7	28,5	1912	27,8
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	-1,6	-1,3	2,0	5,5	19372	5,7
3.1. Овърдрафт	-0,1	-3,1	-9,0	-10,1	1289	-10,8
3.2. Жилищни кредити	-0,9	-1,2	1,4	4,9	9225	5,4
3.3. Потребителски кредити	-2,0	-0,1	0,6	4,9	7703	5,4
3.4. Други кредити	-8,2	-10,0	46,6	45,8	1155	39,8

Източник: БН

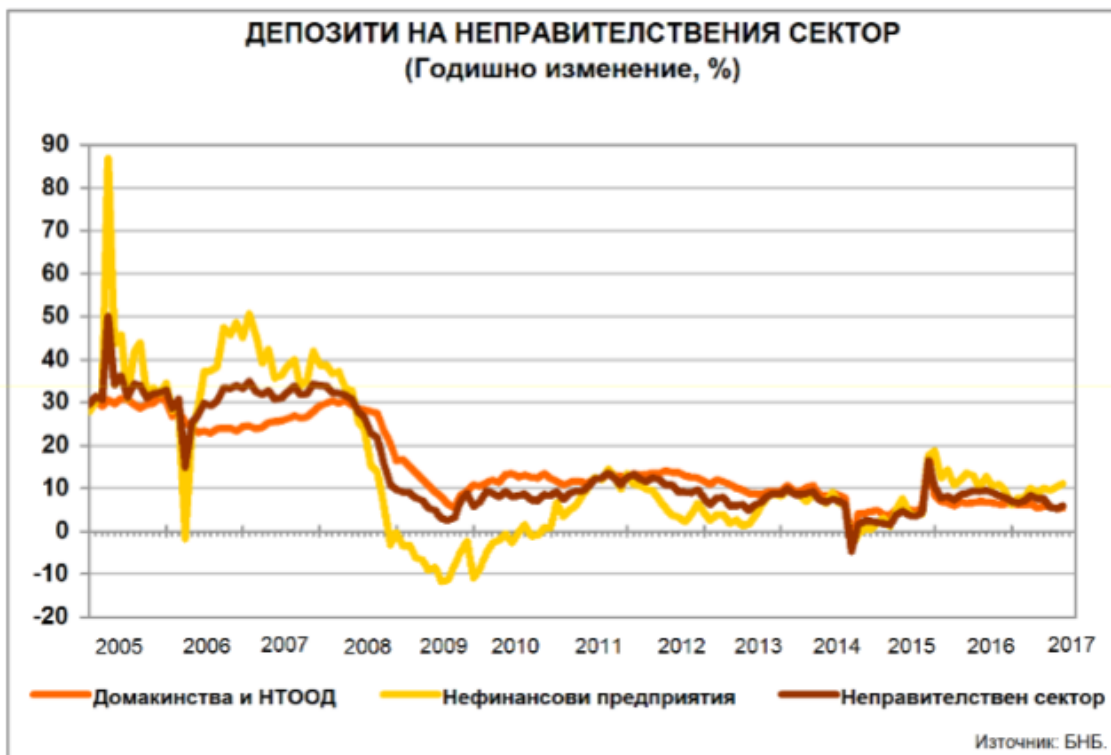
Спестявания

Към 31 август депозитите на неправителствения сектор са в обем 70,379 млрд. лева, като годишното им увеличение е 6%. Според статистиката на централната банка през юли беше отбелязано годишен ръст от 5,4%.

Спестяванията на фирмите в края на август достигат 20,919 млрд. лева при годишно повишение от 11,1%, през юли годишният ръст беше 10,3%.

Депозитите на финансовите предприятия, сред които попадат пенсионни фондове, инвестиционни посредници, застрахователни компании и други небанкови финансови институции, намаляват с 13,2% на годишна база през август, като в края на месеца достигат 3,353 млрд. лева. През юли годишното понижение беше 17,7%.

Към 31 август спестяванията на домакинствата и нетърговските организации, които ги обслужват, са 46,106 млрд. лева и се увеличават с 5,4% спрямо същия месец на 2016 г. (5,3% годишно нарастване през юли 2017 година).

Кредити

Вземанията от неправителствения сектор през август се увеличават с 4,7% и достигат 53,683 млрд. лева, изчисляват експертите на централната банка. Годишният ръст през юли беше 4,8%.

В края на август кредитите за неправителствения сектор са 52,522 млрд. лева с ръст от 4,6% на годишна база. Месец по-рано годишното повишение беше 4,5%.

Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните продажби на кредити от Други парично-финансови институции (Други ПФИ), чиито обем за последните дванадесет месеца е 112,6 млн. лева, отчитат в централната банка. На годишна база продадените кредити от Други ПФИ възлизат на 165,3 млн. лева (в т. ч. 3,4 млн. лева през август), а обратно изкупените кредити – 52,7 млн. лева (в т. ч. 4,7 млн. лева през миналия месец).

Заемите за фирмите нарастват с 2,8% на годишна база през август (2,8% годишно повишение през юли) и в края на месеца достигат 31,238 млрд. лева.

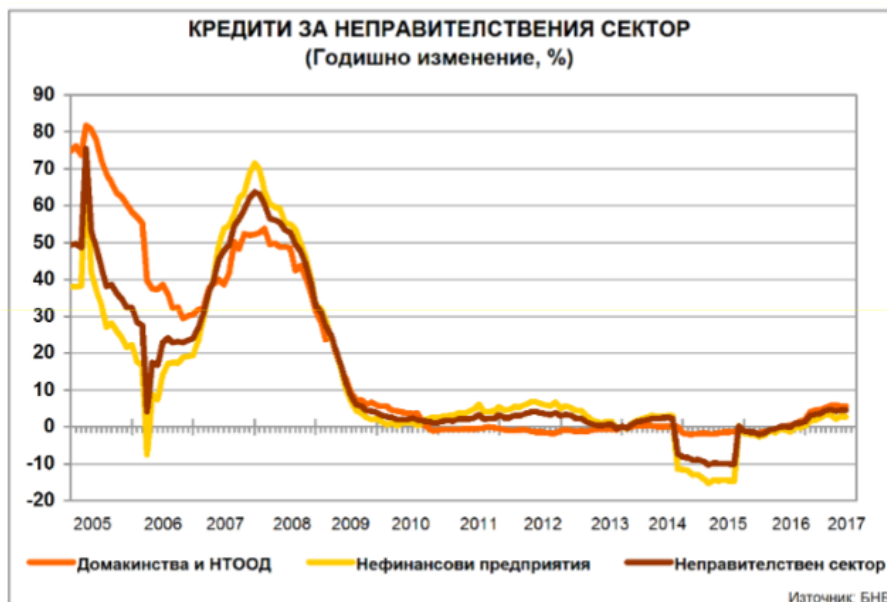
През август отпуснатите на домакинствата кредити са 19,372 млрд. лева, като спрямо същия месец на миналата година се увеличават с 5,7%. През юли годишният ръст беше 5,5%.

Към 31 август отпуснатите жилищни кредити са 9,225 млрд. лева, а потребителските - 7,703 млрд. лева.

Годишното нарастване и при двата вида заеми е 5,4%, докато ръстът им на годишна база през юли беше 4,9%.

За една година другите кредити се увеличават с 39,8% и в края на август достигат 1,155 млрд. лева. През юли годишното повишение беше 45,8%.

Заемите, предоставени на финансови предприятия в края на август, са 1,912 млрд. лева, отчита статистиката на БНБ. В сравнение с август 2016 г. те се увеличават с 27,6% (28,5% годишно повишение през юли 2017 година).

✓ От 2018 г. може да започне реформа в ТЕЛК

От следващата година може и да започне реформа в системата на ТЕЛК, за нуждата от която се говори от няколко години. Това се разбра от изказване на зам.-министъра на труда и социалната политика Султанка Петрова пред "Нова телевизия". "Целта ни е да се справим с проблемите, трупани от 27 години. Затрупана съм с жалби от хора, които търсят помощ и подкрепа. Искаме прозрачна система, за да се намалят злоупотребите", обясни тя.

Петрова разказа, че около 200-250 хил. минават ТЕЛК, а за всеки от тях здравната каса плаща между 250 и 500 лв. за документацията. Това означава, че годишните разходи само за освидетелстване са около 112 млн. лв.

Петрова заяви, че ще бъде намален общият брой на хората, които ползват инвалидни пенсии, но ще бъде вдигнат размерът на тези, които действително имат нужда от тях.

"Очакваме в началото на 2018 година вече да започнем стъпка по стъпка да правим промените. Вчера беше приета концепцията за медицинската експертиза и експертизата за работоспособността", заяви заместник-министърът.

В момента хора с ампутирани крайници ходят регулярно да доказват състоянието си пред ТЕЛК.

"Всички хора с ампутирани крайници ще получават пожизнен ТЕЛК", обясни заместник-министърът.

Петрова коментира още, че има и много измами с ТЕЛК-ови решения при децата. Дори цитира цели села, в които почти всички деца са с удостоверение за инвалидност.

"Вече ще се работи по международната квалификация на Световната здравна организация за човешката функционалност, уврежданията и здравето", заяви Султанка Петрова.

Profit.bg

✓ Брутният външен дълг намалява с 2.8% от началото на годината

Брутният външен дълг в края на юли 2017 г. е 33.107 млрд. евро (66% от БВП), което е с 938.6 млн. евро (2.8%) по-малко, в сравнение с края на 2016 г. (34.046 млрд. евро, 71.9% от БВП).

Дългът намалява с 849 млн. евро (2.5%) спрямо юли 2016 г. (33.957 млрд. евро, 71.7% от БВП). В края на юли 2017 г. дългосрочните задължения са 25.614 млрд. евро (77.4% от брутния дълг, 51.1% от БВП), като намаляват с 1 млрд. евро (3.8%) спрямо края на 2016 г. (26.615 млрд. евро, 78.2% от дълга, 56.2% от БВП).

Дългосрочният дълг намалява с 1.280 млрд. евро (4.8%) спрямо юли 2016 г. (26.895 млрд. евро, 56.8% от БВП).

Краткосрочните задължения възлизат на 7.493 млрд. евро (22.6% от брутния дълг, 14.9% от БВП) и нарастват с 62 млн. евро (0.8%) спрямо края на 2016 г. (7.431.2 млрд. евро, 21.8% от дълга, 15.7% от БВП).

Краткосрочният външен дълг нараства с 431.6 млн. евро (6.1%) спрямо юли 2016 г. (7061.7 млн. евро, 14.9% от БВП). Брутният външен дълг на сектор Държавно управление в края на юли 2017 г. е 6.015 млрд. евро (12% от БВП).

Спрямо края на 2016 г. (6.782 млрд. евро, 14.3% от БВП) той намалява със 767.3 млн. евро (11.3%). Дългът на сектора се понижава с 602.5 млн. евро (9.1%) спрямо юли 2016 г. (6.617 млрд. евро, 14% от БВП).

Външните задължения на сектор Банки са 4.343 млрд. евро (8.7% от БВП). Те се повишават със 180.2 млн. евро (4.3%) спрямо края на 2016 г. (4.162 млрд. евро, 8.8% от БВП).

Дългът на сектор Банки нараства с 655 млн. евро (17.8%) спрямо юли 2016 г. (3.688 млрд. евро, 7.8% от БВП). Външните задължения на Други сектори са 10.647 млрд. евро (21.2% от БВП).

Те намаляват с 82.3 млн. евро (0.8%) спрямо края на 2016 г. (10.729 млрд. евро, 22.7% от БВП). Дългът на сектора намалява с 381.9 млн. евро (3.5%) спрямо юли 2016 г. (11.029 млн. евро, 23.3% от БВП).

В края на юли 2017 г. вътрешнофирменото кредитиране е 12.101 млрд. евро (24.1% от БВП), което е с 269.2 млн. евро (2.2%) по-малко в сравнение с края на 2016 г. (12.371 млрд. евро, 26.1% от БВП).

Вътрешнофирменото кредитиране намалява с 519.5 млн. евро (4.1%) спрямо юли 2016 г. (12.621 млрд. евро, 26.6% от БВП). През януари – юли 2017 г. получените кредити и депозити от нерезиденти са 2.682 млрд. евро (5.3% от БВП) при 4.109 млрд. евро (8.7% от БВП) за януари – юли 2016 г.

От тях 92.9 млн. евро (3.5% от общия размер) са за сектор Държавно управление, 901.5 млн. евро (33.6% от общия размер) за сектор Банки, 622.1 млн. евро (23.2%) за Други сектори, а 1.065 млрд. евро (39.7%) са вътрешнофирмено кредитиране.

През януари – юли 2017 г. извършените плащания по обслужването на брутния външен дълг са 3.344 млрд. евро (6.7% от БВП) при 3.332 млрд. евро (7% от БВП) за януари – юли 2016 г.

Нетният външен дълг в края на юли 2017 г. е отрицателен в размер на 382.6 млн. евро (0.8% от БВП), като намалява с 1.908 млрд. евро спрямо края на 2016 г. (1.526 млрд. евро, 3.2% от БВП).

Понижението се дължи от една страна на нарастването на брутните външни активи (с 970.3 млн. евро, 3%), а от друга – на намалението на брутния външен дълг (с 938.6 млн. евро, 2.8%). Нетният външен дълг намалява с 2.749 млрд. евро спрямо юли 2016 г. (2.366 млрд. евро, 5% от БВП).

✓ По над 1 млн. лв. средно на ден се внасят през банкоматите у нас

Услугата по внасянето на пари в брой чрез банкомати у нас продължава да се радва на засилен интерес.

Справка на Profit.bg сочи, че за първите шест месеца на 2017 г. на картите, издадени у нас, са внесени рекордните 193.03 млн. лв. спрямо 175.113 млн. лв. за преди година.

Да, ръстът от 10.23 на сто не е впечатляващ на фона на 55% повишение за предходния отчетен период (1 януари – 30 юни 2016 г. спрямо 1 януари – 30 юни 2015 г.), но повишението в последните 4 години е близо 3 пъти (50 млн. лв. за първото полугодие на 2014 г.).

Броят на трансакциите също е рекорден, като достига 555 348 срещу 468 001 и 302 216 г. за първите шест месеца на 2016 и 2015 г.

Среднодневно у нас се осъществяват по 3068 трансакции за около 1.066 млн. лв. Година по-рано статистиката показваше по 2571 вноски средно на ден за 962 162 лв.

Средната стойност на една вносна обаче намалява, което би трябвало да ни показва, че не всяко внасяне на пари е за максималната сума от 400 лв.

Данните на БНБ сочат, че средната стойност от началото на 2017 г. е за 347.58 лв. спрямо 374.17 лв. за преди 12 месеца и 373.42 лв. за периода 1 януари – 30 юни 2015 г.

Спрямо 2014 и 2013 г. обаче се отчита сериозно нарастване и по този показател, тъй като тогава средно сме внасяли по 235 и 180 лв. на всяка трансакция.

Днес у нас има издадени 7.7 млн. карти. Броят на банкоматите в страната вече е 5722, а с функция „кредитен превод“ са 4543 от тях. ПОС терминалните устройства вече наброяват 86 785.

[Econ.bg](#)

✓ **България изпреварва Румъния и Гърция по договаряне на евросредства**

Данните на ЕК показват, че страната ни е договорила 40% от средствата за програмния период и вече е изплатила 7,5% от тях

България изпреварва сериозно Румъния по усвояване на европейските средства, е видно от статистиката на Европейската комисия, която се актуализира ежедневно. За настоящия програмен период (2014 - 2020 година) България разполага с 11,7 млрд. евро, от които 9,9 млрд. евро идват от европейските фондове.

До този момент страната ни е договорила 40,1% от тези средства, а вече изплатени са 874,5 млн. евро, или 7,5% от всички разполагаеми за страната ни средства. Северната ни съседка изостава много с 13,5% договорени и едва 1,1% вече изплатени от 37,5 млрд. евро, с които разполага по европейските програми.

Гърция е договорила 38,7% от разполагаемите европейски средства (общо 24,7 млрд. евро). Изплатени са 8,3%. Най-голямата европейска икономика - Германия, пък разполага с общо 44,7 млрд. евро по европейските програми до 2020 година. Берлин е договорил 42,1% от тези средства, а изплатени по проекти са 8% от тях.

Средно за ЕС договарянето на средствата, които са общо 639 млрд. евро, достига 36,5%. Изплатени са 5% от всички пари, тоест 31,7 млрд. евро. Най-добри показатели по отношение на договарянето имат Белгия и Унгария (над 63%), а най-зле са Румъния и Кипър. Няма плащания по Общата селскостопанска политика (ОСП) за нито една държава, показва справка.

По данни на ЕК България все още не е договорила и едно евро по Оперативната програма за морско дело и рибарство. Парите, с които страната разполага по това перо - от европейския фонд за развитието на рибарството в общността (EMFF) и национално съфинансиране за програмния период 2014-2020 година, са 113,5 млн. евро.

От отчета на земеделското министерство за първите 100 дни на правителството обаче е видно, че сключени договори, тоест договорени средства по тази програми вече има. Разминаването може да бъде обяснено евентуално с неписани все още данни за изпълнението на програмата в Брюксел.

От данните е видно още, че по Програмата за развитие на селските региони, по която се отпускат общо 2,9 млрд. евро, са договорени 23,8% от средствата, тоест 695 млн. евро, но все още няма нито едно плащане към крайните бенефициенти. Според агроминистерството обаче по ПРСР 2014 – 2020 общо са изплатени близо 249 млн. лева, а сключените договори са 710.

Най-голяма е успеваемостта на България по програмата за младежка заетост, която е в приоритетите на Европейската комисия. От отпуснатите 120 млн. евро вече са договорени 93,2%, а изплатените средства са 40,2 млн. евро, което представлява 33,5% от бюджета на програмата.

С най-много евросредства България разполага от фондовете за регионално развитие на общността - общо 4,1 млрд. евро. По ОП "Региони в растеж" страната ни е договорила 56,8% от средствата, а платени са 14,3% (598 млн. евро).

От Кохезионния фонд на ЕС за страната са планирани 2,6 млрд. евро за периода 2014-2020 година, от които договорени са 30%, а вече платени - 115 млн. евро, което е 4,3%. За социални дейности парите от Европа, заедно със националното съфинансиране, достигат 1,7 млрд. евро. От тях са платени 7%, а договорени са вече 719,9 млн. евро, или 41,8%.

[ClubZ](#)

✓ **"Най-сивата" част от здравеопазването**

Министерството на здравеопазването обещава електронна платформа и за медицинските изделия. Догодина

Водещ: Всички механизми, които въведохте в ценообразуването на лекарствата, защо не ги въведете или ако ги въведете, кога ще ги въведете и за медицинските изделия?

Д-р Ваньо Шарков: Ами, честно казано, защото искаме да останем живи малко по-дълго време...

Водещ: Аха, опасно е, така ли?

Д-р Ваньо Шарков: Шегувам се.“

Този шеговит разговор се води на 16 май 2016 г. в едно телевизионно студио. Д-р Ваньо Шарков тогава е зам.-министър на здравеопазването, а причината да се говори за цените на медицинските изделия е поредния скандал в център „Фонд за лечение на деца“.

Сивият пазар на медицински изделия обаче далеч надхвърля един политически екип на здравното ведомство, надхвърля и проблемите на Фонда за лечение на деца, а за пациентите и за ангажираните в сферата шегата изобщо не е смешна. Мащабите са толкова сериозни, че в последния си доклад по Механизма за сътрудничество и оценка Европейската комисия изрично посочва този пазар като една от уязвимите за корупция сфери.

На 25 септември част от ангажираните институции се събраха на кръгла маса, за да обсъдят възможните мерки за превенция на корупцията при доставката и употребата на медицински изделия. В доклада на Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност, домакин на форума, пише, че "нормативната уредба в сферата е многобройна и противоречива, липсват ясно разписани процедури и отговорности на отделните лица и структури".

За запознатите с проблема обаче това изобщо не е новина.

У нас няма кой да отговори на въпроса колко пациенти са имали нужда от някакво медицинско изделие по време на лечението си в даден период, какво изделие е приложено при всяко конкретно лечение, каква е била цената на това изделие и кой я е платил – здравната каса, частен фонд или пациентът от джоба си.

Има две институции, които заплащат медицински изделия с публични средства – Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) и център „Фонд за лечение на деца“. Отчетите и на двете сочат, че съвсем в крак със световния тренд разходите им по това перо всяка година нарастват. През последните 5 години планираните разходи за медицински изделия на НЗОК са се увеличили с 10 млн. – от 70 на 80 млн. лв., като през 2017 г. се очаква тази сума да бъде надхвърлена. Средствата, които плаща Фондът за лечение на деца за лекарства и медицински изделия, пък са се увеличили двойно, като пикът е през 2015 г. Тогава Фондът поема изделия и лекарства на стойност 5,7 млн. лв.

На общия фон на бюджета за здравеопазване числата не изглеждат големи. Проблемът произтича от пълната липса на регулация в търговията на медицински изделия, която води до предположения за огромен сив пазар, невидим за публичните отчети. Според доклад на Световната банка от 2015 г. българинът вади от джоба си за здраве почти толкова, колкото се отделя и от държавния бюджет, а основното, което плаща кеш, са лекарства и медицински изделия. Става дума за разходи от близо 3,5 млрд. лева годишно за здраве, част от които държавата изобщо не контролира.

„Дори когато болниците са напълно коректни и всички вложени от тях изделия са били платени през болничната аптека, както изисква законът, има изделия, които са продадени на десетократна спрямо доставната цена“, обясни по време на кръглата маса Емил Велчовски, директор на дирекция „Осигуряване на качеството и анализи“ в Изпълнителна агенция „Медицински одит“.

По неговите думи Агенцията е залята със сигнали, свързани с употребата на медицински изделия, но няма правомощия да установи какво изделие е вложено при лечението на даден пациент, кой лекар го е вложил, дали платеното от пациента изделие е използвано наистина и дали не е довело до увреждане на пациента. Причината – неясноти и дупки в нормативната уредба.

Отново заради недоразписани правила в някои болници на пациентите се представя сметка за медицински изделия, включваща чаршафи и ръкавици. За други изделия пък изобщо не може да се формира доставна цена, тъй като те се внасят разделени на компоненти, казват от Асоциацията на здравните застрахователи.

Отсъстващата регулация на този пазар от години се обяснява от българските власти с липсата на общоевропейски правила. От май тази година в сила са два нови еврорегламента, които затягат контрола над качеството и безопасността на изделията. Цените им обаче остават в ръцете на националната политика. В някои европейски държави въпросът колко може да струва дадено медицинско изделие и дали публичните фондове да го реимбурсират, е решен чрез така наречената оценка на здравните технологии. Това е аналитичен инструмент, който сравнява икономически и здравни показатели. Крайната му цел е да препоръча на платците в здравната система – публични и частни – тези лекарства, изделия, методи и технологии, които дават най-добри лечебни резултати и са най-рентабилни. Институции, извършващи такива анализи, съветват здравните власти в държави като Германия, Франция, Англия, Белгия.

У нас краткосрочните планове на здравното ведомство за вкарване на ред в пазара включват създаването на електронна платформа. Зам.-министърът на здравеопазването Лидия Нейчева съобщи, че като първа регулативна стъпка министерството ще задължи болниците с държавно участие да поръчват медицинските изделия, които ползват, чрез електронна платформа, аналогична на тази за лекарствата. Целта е платформата да даде таван на цените на използваните в страната изделия, като всяка болница ще може да договаря по-ниски стойности. Това обаче ще се случи най-рано догодина. И според оценката на част от останалите участници в системата - няма да е достатъчно.

✓ БОРКОР: Пазарът на медицински изделия е уязвим за корупция

Болниците с държавно участие ще поръчват медикаменти през електронна платформа, каза зам.-министърката Нейчева

Пазарът на медицински изделия е една от уязвимите за корупционен натиск области в сферата на здравеопазването. Това сочи доклад на Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност (БОРКОР). Според документа нормативната уредба в сферата е многобройна и противоречива, липсват ясно разписани процедури и отговорности на отделните лица и структури.

Кръгла маса събра основните органи за контрол в здравеопазването, Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност, експерти по медицинско право и пациентски представители, които обсъдиха възможните механизми за регулация на този пазар.

Зам.-министърът на здравеопазването Лидия Нейчева съобщи, че като първа регулативна стъпка Министерството ще задължи болниците с държавно участие да поръчват медицинските изделия, които ползват, чрез електронна платформа, аналогична на тази за лекарствата. Целта е платформата да даде таван на цените на използваните в страната изделия, като всяка болница ще може да договаря по-ниски от този предел цени.

Правната рамка има сериозни дефицити и те не позволяват нито една институция да контролира пазара, обясни Емил Велчовски, директор на дирекция „Осигуряване на качеството и анализи“ в Изпълнителна агенция „Медицински одит“. По думите му в агенцията непрекъснато постъпват сигнали, свързани с употребата на медицински изделия, но няма орган, който може да установи какво изделие е вложено при лечението на даден пациент, кой лекар го е вложил и дори дали платеното от пациента изделие е използвано наистина.

Институциите се обединиха около нуждата от сериозни промени в нормативната регулация на пазара на медицински изделия, а от името на здравното министерство зам.-министър Нейчева пое ангажимент, че тези промени ще бъдат предложени и обсъдени публично вероятно през следващата година.

[В. Сега](#)

✓ "Безплатното" саниране приключи окончателно

Програмата евентуално ще бъде продължена през 2019 г., но и собствениците на жилищата ще трябва да дават пари

Изцяло "безплатно" саниране на блокове вече няма да има. Това става ясно от думите на министъра на регионалното развитие Николай Нанков вчера. "В бюджета за 2018 г. няма да се искат средства за саниране на частни жилищни сгради. Сключените досега договори с етажните собственици ще бъдат довършени по досегашните правила", каза той.

От 2019 г. програмата ще продължи, отчасти със средства от бюджета, но по нови правила, които тепърва ще се обсъждат. Най-вероятният вариант е собствениците също да дават пари за обновяването на блоковете си. Точен процент не се споменава. От около година насам, когато стана ясно, че програмата буксува, се говори за самоучастие първоначално от 20-25%. Според регионалния министър в бъдеще то може да достигне до 50%. Промените трябва да бъдат одобрени и от Народното събрание.

"През 2018 и 2019 г. трудно ще приключим със сградите, които понастоящем са одобрени с договори с Българската банка за развитие, с ресурса, който имаме, коментира министърът. Негативът по програмата, който се насади по политически и други причини, не ни дава оптимизъм да ви кажа точно каква ще е сумата през бюджета, който ще се приеме през 2018 г.", допълва Нанков.

Каквото и да е решението, вече е ясно, че ГЕРБ дезертира от предизборните си обещания, че програмата за "безплатно" саниране ще продължи, докато и последната панелка и селска къща не бъдат обновени.

Любимата на премиера Бойко Борисов и на бившия регионален министър и сегашен министър по европейското председателство Лиляна Павлова програма тръгна от самото си начало със скандали и остри критики. Основните бяха, че първоначално определените пределни цени са твърде високи. На практика те надхвърляха 3-4 пъти цените, постигнати по пилотна европейска програма от предходните години, в която собствениците също имаха самоучастие. В началото на тази година в "Сега" пресметна, по данни на министерството на Лиляна Павлова, че държавата е платила средно по 17 359 лева за един апартамент. Предварителните изчисления бяха, че санирането на едно жилище би трябвало да струва средно между 4000 и 8000 лв. Регионалното министерство се оказа принудено на два пъти да намали пределните цени за обновяване на един квадратен метър.

Притеснително е още, че програмата се изпълнява по сложна схема за финансиране, която отваря безброй вратички за корупция и за надуване на цените. Етажните собственици сключват договор с общината, общината възлага поръчките, парите идват от Българската банка за развитие, а контролът е поверен на областните управи, които могат да го правят само по документи.

По думите на министър Нанков към момента за ремонт са одобрени 2022 сгради. Завършени са 708 блока. Работи се по 614, а санирането на останалите 700 още не е започнало. Първоначално за програмата бяха заделени 1 милиард лева. В началото на тази година спешно бе гласуван нов 1 милиард, след като стана ясно, че програмата е силно наддоговорена. От тези 2 милиарда остават още около 1.5 млрд. лв., които ще бъдат изразходвани през 2018 и дори през 2019 г.

Нулевата година за ново финансиране на програмата за саниране ще се използва за изработването на нови правила. Те ще са обвързани с подготвяната в момента Национална жилищна стратегия, каза зам.-министърът на регионалното развитие Малина Крумова, цитирана от Медиапул. Направеният анализ до момента показва, че жилищата у нас са близо 4 милиона, като 2/3 от тях са в градовете, а останалите в селата. Почти изцяло жилищата са частна собственост (97%), но голяма част от тях са в лошо състояние заради липсата на поддръжка на общите части основно в блоковете. Затова едно от предложенията е да се промени обхватът на програмата и парите по нея да покриват повече дейности. Става дума за конструктивно укрепване, изграждане на ВЕИ инсталации на покривите, преминаване на отопление с по-екологично гориво като газ или ток. В началото на програмата имаше възможност за такива дейности, но те бяха спрени заради високата цена.

[Dnes.dir.bg](#)

✓ България прави стъпка напред по конкурентоспособност

България се придвижва с място напред - от 50-то на 49-то по конкурентоспособност, но получава крайно негативна оценка за институциите и съдебната си система.

Това става ясно от Доклада за глобалната конкурентоспособност на Световния икономически форум (The Global Competitiveness Report 2017-2018).

След 2011 г. страната прави сериозен скок в класирането - придвижва се от 74-то до 49-то място, посочват от Центъра на икономическо развитие, който е партньор на Форума в България.

Брутният вътрешен продукт /БВП/ на България възлиза на 52.4 млрд. долара, което представлява 0.12 на сто от световния БВП. БВП на човек от населението е 7368 долара при население от 7.1 млн. души. Според доклада населението на страната е намаляло със 100 000 души за една година.

В настоящия доклад България заема 49-то място сред 137 страни. Стойността на индекса се повишава от 4.4 /максимална стойност 7/ до 4.5.

България е позиционирана много добре, като изпреварва редица държави, които се присъединиха към ЕС през 2004-та година. Това са: Латвия /54-та/; Словакия /59-та/; Унгария /60-та/. България изпреварва значително и Румъния /68-ма/.

От тези държави по традиция най-добре се представя Естония, която е 29-та и Чехия, която е 31-ва.

Глобалният индекс за конкурентоспособност се формира на базата на 12 фактора, които обхващат цялостното икономическо и социално развитие на страните - институции, макроикономическа стабилност, инфраструктура, пазар на труда, образование и здравеопазване, обучение и квалификация на персонала, стокови пазари, финансови пазари, технологична готовност, степен на развитие на бизнеса, иновации.

Факторът, който допринася в най-голяма степен за доброто позициониране, е макроикономическата стабилност. Той има и най-голяма тежест при формирането на индекса за конкурентоспособност. Тук България е поставена на 25-то място. В сравнение с миналата година, страната прави сериозен скок - от 42-ро до 25-то място.

Тези резултати са свързани с благоприятни постижения по отношение на държавния дълг като процент от БВП; ниво на националните спестявания като процент от БВП - 24.5 на сто, нисък бюджетен дефицит /процент от БВП - 1.6 процента/; ниска инфлация, сравнително добър кредитен рейтинг.

Другият фактор, който допринася в най-голяма степен за доброто позициониране, е технологичната готовност. Страната е на 39-то място със стойност на индекса 5.1. Тук са включени множество количествени показатели, които имат високи стойности. Става дума за: индивидуални интернет потребители /60 на 100/; брой абонати на широколентов интернет /23 на 100/; висока скорост на интернет; брой мобилни абонати /88 на 100 души/. През настоящата година по-позитивно се оценява ролята на чуждестранните инвестиции за технологичното развитие на фирмите, посочват от ЦИР.

По останалите фактори обаче, България има сравнително неблагоприятни резултати. Наблюдава се сериозно отстъпление по отношение на пазара на труда - от 54-та позиция страната отстъпва на 67-ма със стойност на индекса 4.3.

Много ниски са оценките за сътрудничеството и разбирателството между работодатели и синдикати, невъзможността на страната да задържа и привлича млади и таланти хора, неспособност на бизнеса да назначава професионални мениджъри, ниска производителност на труда.

Позитивно се оценява връзката между производителността и заплащането, както и гъвкавостта при определяне на трудовото възнаграждение.

По традиция значително е участието на жените в работната сила, където България заема 34-та позиция.

При иновативното развитие след скок от 94-та до 65-та позиция през миналата година, страната отстъпва до 68-мо място. Прави впечатление все пак, че през последните години българският бизнес отдава все по-голямо значение на иновациите, отбелязват от ЦИР. По разходи за научни изследвания и общ капацитет за иновации страната е на сравнително доброто 44-то място. Слабо остава сътрудничеството между бизнеса и научните организации - 74-то място.

По отношение на зрелостта на бизнеса България остава на 79-то място. Ниско се оценяват фирмените политики за обучение и квалификация на персонала, липсата на ефективни маркетингови стратегии, отсъствието на желание за делегиране на права на подчинените.

Факторът, който по традиция е крайно неблагоприятен, е състоянието на институциите. България заема 98-мо място сред 137 държави като отстъпва с една позиция в сравнение с миналата година. Според бизнеса става дума за тромава и бюрократична администрация, дълбока корупция, крайно зависима и неефективна съдебна система, разпространение на престъпност, отбелязват експертите на ЦИР.

Най-негативни са оценките за съдебната система и недостатъчната ѝ независимост - едва 108-мо място; липса на прозрачност в правителствената политика - 107-мо; плащане на подкупи - 87-мо; организирана престъпност - 119-то, липса на доверие в политиките - 88-мо, тежест на държавното регулиране - 72-ро място.

В световен мащаб най-конкурентоспособна остава Швейцария, следвана от САЩ, които се придвижват с едно място напред, и Сингапур, сочи докладът.

[News.bg](#)

✓ Над 1.6 милиона пътувания на българи в чужбина през 2016 г., у нас най-много идват германци

Днес е Световния ден на туризма. Празникът традиционно се отбелязва на 27 септември от 1980 г.

Туристите с български паспорт могат да пътуват безвизово до 153 държави в света.

Данните на Националния статистически институт показват, че през 2016 г. са регистрирани 1 640 559 пътувания на българи в чужбина. Това е с 5.8% по-малко в сравнение с 2008 г.

12.7% от пътувалите зад граница са на възраст между 15-24 години, 32.9% са в диапазона 25-44 години, 34.5% са между 45 и 64 години, а 19.9% са били на възраст 65 и повече години.

Най-предпочитана дестинация за българите е южната ни съседка Гърция - дотам е имало 517 899 пътувания. Следват Турция с 291 554 пътувания, Македония със 150 117, Сърбия с 86 572, Румъния със 79 962.

Пътуванията на чужденци у нас през миналата година са с 24.3% повече в сравнение с 2008 г.

През 2016 г. у нас е имало 10 604 396 посещения на чужди граждани, от които 41.7% са били на жени, 58.3% - на мъже. Най-многобройни са туристите от Германия - 586 794. Руските туристи са били 538 848, македонските - 482 691. Гостите от Турция са били 382 735, от Румъния - 353 920, от Сърбия - 330 753.

5.6% от чуждестранните гости са били на възраст между 15 и 24 години, 42.1% са били между 25 и 44 години, а най-много са били туристите в диапазона 45-64 години -48.4%. Едва 3.9% са били на 65 или повече години.

Най-много са приходите от туризъм в област Бургас - 377 милиона лева. Второто място е за Варна - 246 милиона, третото е за София-град с 99 милиона. В топ 5 са и Добрич с 82 милиона и Благоевград с 32.

Sinor.bg

✓ Вносът на слънчоглед в Турция ще остане на високо ниво въпреки очакваната рекордна реколта

България е изнесла над 77 хиляди тона слънчоглед за южната ни съседка

През селскостопанския сезон 2017-2018 г. реколтата от слънчогледово семе в Турция може да достигне рекордните 1,6 млн. тона от 1,35 млн. тона през предишния сезон благодарение на значителното разширяване на засетите площи най-вече в Тракия – ключовият производствен регион за маслодайната култура в страната, заяви анализаторът Вейсел Кая, цитиран от електронното издание АПК-Информ. „От посоченото количество 150-175 хил. тона са използваните в сладкарството и генетично променените сортове. С цел защита на интересите на местните производители в момента в Турция е в сила мито от 27% върху вноса на слънчоглед, но по-високите цени на дребно и разходи по вноса на останалите маслодайни култури обуславят необходимостта за закупуване от чужбина на значителни количества слънчоглед за осигуряване на ежегодното вътрешно потребление на олио, достигащо 1 млн. тона”, посочи Кая.

Той припомни, че в момента Турция е на второ място по внос на слънчоглед в света след Европейския съюз. По негови данни към края на август от сезон 2016-2017 г. вносът на маслодайната култура в Турция е надхвърлил 500 хил. тона, като основни доставчици са Русия и Молдова със съответно 219 и 204 хил. тона, а на трето място е България със 77,5 хил. тона.

[В. Дума](#)

✓ Обществени поръчки за 4,5 млрд. лв. са сключени от началото на годината

Обществени поръчки за около 4,5 млрд. лв. са сключени от началото на годината към момента, като почти половината от договорите са за различни доставки, следвани от тези за строителство, показват данните на Агенцията по обществени поръчки. Към момента договорите по 14 049 обществени поръчки в левове са за 4 457 226 516 лв., а тези в евро са 46 на стойност 16 678 130 евро. Има две поръчки за 6632 долара, една за 30 450 британски лири и една за 711 073 швейцарски франка.

За различни доставки са сключени договори за над 2 млрд. лв., за строителни услуги са похарчени 1,578 млрд. лв., а останалите поръчки са в сферата на услугите. Най-скъпите поръчки са в строителството - сключени са 92 договора за по над 2,150 млн. лв. При доставките договорите надхвърлят 180 хил. лв., а при услугите - над 110 хил. лв. Най-много обществени поръчки през близо деветте месеца на 2017 г. са възложени от Община Варна с 281 сключени договора, следвана от "Електроенергийния системен оператор" с подписани 272 споразумения и държавните Мини "Марица-изток" с 220 договора. След тях са държавната ТЕЦ "Марица-изток 2" с 207 възложени поръчки и "ЧЕЗ Разпределение България" – с 201 договора.

По данни на агенцията най-много пари за обществени поръчки са изхарчени през 2013 г. – близо 7,4 млрд. лв., 287 млн. евро, 260 млн. японски йени и 16,77 млн. долара. За миналата година са похарчени близо 6,2 млрд. лв., почти 124 млн. евро, около 2 млн. швейцарски франка и над 1,7 млн. долара.

Money.bg

✓ Петролът си върна подема. Спад на запасите в САЩ

В сряда сутринта петролът възобнови подема си в рамките на "бичия" тренд, благодарение на данните за съкращаване на запасите от суровината, което сюрпризира пазарите.

Цената на ноемврийските фючърси за сорта Brent на лондонската борса ICE Futures се увеличава с 21 цент - до \$58,65 за барел.

Американският еталон WTI с доставка през ноември на електронните търгове на нюйоркската стокова борса (NYMEX) поскъпва с 28 цента - до \$52,16 за барел.

Към края на сесията във вторник Brent бе поевтинял с \$0,58 (0,98%), до \$58,44 за барел, WTI - с \$0,34 (0,65%), до \$51,88 за барел.

По оценка на Американския институт по петрола (API) стоковите запаси от суровината в САЩ през миналата седмица са спаднали с 761 хиляди барела. Понижението е първо след като ураганът "Харви" удари страната в края на август.

Официалните данни на енергийното министерство ще бъдат публикувани по-късно днес. Анализатори, анкетирани от Bloomberg, прогнозираят ръст на запасите с 3,1 млн. барела.

Според експертите световните запаси от суровината все още остават високи, но постепенно се съкращават. Те очакват силен ръст на търсенето до края на годината и съответно потенциал за понататъшно повишаване на петролните цени.